

וְכָל נְתִיבוֹתֶיהָ שְׁלוֹם, מֵאֵן נְתִיבוֹתֶיהָ. אֵלֶיךָ אֵינֹן
 שְׁבִילֶיךָ דְנִפְקִין מִלְעֵילָא, וְכִלְהוּ נְקִיט לֹון בְּרִית
 יַחֲדָאִי, דְאִיהוּ אֶקְרִי שְׁלוֹם, שְׁלָמָא דְבֵיתָא. וְאֵעִיל לֹון
 לְיָמָא רַבָּא, כַּד אִיהוּ בְּתוּקְפֵיהָ, וְכַדִּין יַהִיב לֵיהָ שְׁלָמָא.
 הָדָא הוּא דְכְתִיב וְכָל נְתִיבוֹתֶיהָ שְׁלוֹם (ע"ב). תָּא חֲזִי, יוֹסֵף
 בְּרִית שְׁלוֹם הָוָה, וְהָוָה בְּמִצְרַיִם מִלְכָּא, וְשִׁלִּיט עַל
 אֲרֵעָא. וַיַּעֲקֹב בְּגִין דְאֶסְתַּלַּק מִנֵּיהָ שְׁכִינְתָא, לָא הָוָה
 יָדַע.

וְעַם כָּל דָּא, יַעֲקֹב הָוָה לֵיהָ תְּבָרָא, בְּגִין לְמִזְבֵּן עֲבוּרָא
 בְּמִצְרַיִם. וְחָמָא דְאִיהוּ תְּבִירָא עַל תְּבִירָא, דִּיחֲתוּן
 בְּנוֵי לְמִצְרַיִם. וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב לְבָנָיו לָמָּה תִּתְּרָאוּ, בְּגִין
 דְלָא תַחֲמוּן גּוֹפֵיִיכוּן, אֶלָּא פְרַעַבִּין, כְּגוֹבְרִין דְלִית לֹון
 שְׁבָעָא.

אָמַר רַבִּי חֲזַקְיָה, וַדָּאִי רוּזָא הָכָא. דְהָא בְּכָל זְמַנָּא
 דְצַעֲרָא אִיהוּ בְּעֵלְמָא, לָא בְעֵי בַר נֶשׁ, לְאַחֲזָאָה
 גְרַמְיָה בְּשׁוּקָא, בְּגִין דְלָא יִתְפַּס בְּחֻבּוּבִי. וְעַל דָּא אָמַר
 לָמָּה תִּתְּרָאוּ, וְהָא אֶתְמַר.

דְּבַר אַחַר וַיִּרְא יַעֲקֹב כִּי יֵשׁ (דף קצ"ח ע"א) שְׁבַר בְּמִצְרַיִם,
 עֲבוּר מִמֶּשׁ. דְהָא קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא עַל דָּא שְׁדַר
 כְּפָנָא בְּעֵלְמָא, בְּגִין לְנַחֲתָא לְיַעֲקֹב וּבְנוֵי לְתַמּוֹן, וְעַל דָּא
 חָמָא בְּנֵי אֲרֵעָא, דְהָווּ מֵיִיתִין מִתַּמּוֹן עֲבוּר.

וַיֵּרָא יַעֲקֹב כִּי יֵשׁ שֹׁבֵר בְּמִצְרַיִם, בְּשַׁעֲתָא דְּמִית יַצְחָק,
 אָתּוּ יַעֲקֹב וַעֲשׂו לְמַפְלָג. וַעֲשׂו נִפְק מַחֻלְקִיָּה
 דְּאַרְעָא וּמְכַלָּא, וַיַּעֲקֹב דִּי־סְבוּל גְּלוּתָא יִטּוּל כְּלָא. וְעַל
 דָּא חֲמָא הָהוּא תְּבִירָא דִּיהוּה לִיָּה בְּמִצְרַיִם, הוּא וּבְנוֹי
 לְמַסְבַּל גְּלוּתָא. וְעַל דָּא וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב לְבָנָיו לָמָּה תִּתְרָאוּ.
 מִקְמִי דִינָא דְלַעִילָא, הֲלָא יִשְׁתַּכַּח עַל־יִכּוּ מִקְטָרְגָא.
 וַיֹּאמֶר הֵנָּה שְׂמַעְתִּי כִּי יֵשׁ שֹׁבֵר בְּמִצְרַיִם רְדוּ שָׂמָּה. הָא
 אוּקְמוּהָ רְדוּ, חוֹשְׁבֵן דָּא הוּוּ יִשְׂרָאֵל בְּמִצְרַיִם:

וַיּוֹסֶף הוּא הַשְּׁלִיט עַל הָאָרֶץ וְגו', רַבִּי יִיסָא פִּתַּח
 וַאֲמַר, (תהלים כז) וַעֲתָה יְרוּם רֹאשִׁי עַל אוֹיְבֵי
 סְבִיבוֹתַי וְאֶזְבַּחָהּ בְּאַהֲלוֹ זְבַחִי תְרוּעָה אֲשִׁירָה וְאֶזְמָרָה
 לִי.

תָּא חֲזִי, כַּד קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֲתַרְעִי בֵּיה בְּבַר נֶשׁ,
 זְקִיף לִיָּה עַל כָּל בְּנֵי עֲלָמָא. וְעַבִּיד לִיָּה רִישָׁא
 דְּכָלָא, וְכָלְהוּ שְׁנָאוֹי אֲתַכְפִּיין תַּחֻתוֹי.
 דְּוּד מְלָכָא, שְׁנָאוּ לִיָּה אַחֻי, דְּחֻו לִיָּה מְנִיָּהוּ. קוּדְשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא אָרִים לִיָּה עַל כָּל בְּנֵי עֲלָמָא. אֲתָא חֲמוּי,
 עָרְק מִקְמִיָּה. קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אָרִים לִיָּה עַל כָּל
 מְלָכוּתִיָּה, וְכָלְהוּ הוּוּ כְּרַעִין וְסַגְדִּין קַמִּיָּה. וַיּוֹסֶף דְּחֻו לִיָּה
 אַחֻי, לְבַתֵּר כְּלָהוּ כְּרַעִו וְסַגִּידוּ קַמִּיָּה. הֲדָא הוּא דְכַתִּיב
 וַיָּבֹאוּ אַחֵי יוֹסֵף וַיִּשְׁתַּחֲוּוּ לוֹ אַפִּים אֲרָצָה.

דָּבָר אַחֲרַי, וְעַתָּה יְרוּם רֵאשִׁי, מֵאִי וְעַתָּה, כְּמוֹ וְאַתָּה.
 רַבִּי יְהוּדָה אָמַר, הֲאֵל אֲתָמֵר, עַתְּ דְּאִיהוּ דְּרַגְא
 עֲלָאָה, וּמֵאֵן אִיהוּ הֵהוּא עַת. דָּא ה"א, וְאִקְרִי עַתָּה.
 וְעַתָּה, דָּא אִיהוּ וּבִי דִינִיָּה.

יְרוּם רֵאשִׁי, לְאַרְמָא לָהּ בִּיקְרָא וּמְלֻכוּתָא. עַל אוֹיְבֵי
 סְבִיבוֹתֵי, אֵלִין שְׂאָר מְלֻכֵי אֲרֵעָא. וְאַזְבָּחָה
 בְּאַהֲלוֹ, דָּא יְרוּשְׁלָם. בְּאַהֲלוֹ, דָּא אַהֲל מוֹעֵד. זְבַחֵי
 תְּרוּעָה, לְמִשְׁמַע כָּל עֲלְמָא. אֲשִׁירָה וְאַזְמָרָה, מִהֵהוּא
 סְטָרָא דְתְרוּעָה הִיא. דְּהָא מִתְמָן, מִהֵהוּא סְטָרָא
 דְתְרוּעָה, הִיא אֲתִיא שִׁירָה וְתוֹשְׁבַתָּא.

דָּבָר אַחֲרַי, וְעַתָּה יְרוּם רֵאשִׁי, דָּא כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל. עַל
 אוֹיְבֵי סְבִיבוֹתֵי, דָּא עֲשׂוּ וְכָל אֲפָרְכִין דִּילֵיהּ.
 וְאַזְבָּחָה בְּאַהֲלוֹ, אֵלִין יִשְׂרָאֵל. זְבַחֵי תְרוּעָה, דְכְתִיב,
 (תהלים נ"א) זְבַחֵי אֱלֹהִים רוּחַ נְשַׁבְּרָה, בְּגִין לְאַעֲבָרָא דִינָא
 מִעֲלְמָא. אֲשִׁירָה וְאַזְמָרָה, לְאוֹדָאָה וּלְשַׁבְּחָא לְקוֹדְשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא, בְּלֹא פְסִיקוּ לְעוֹלָם.

דָּבָר אַחֲרַי, וְעַתָּה יְרוּם רֵאשִׁי, בְּכֻלָּא, יִצָּר טוֹב עַל יִצָּר
 רַע. דְכְתִיב, עַל אוֹיְבֵי סְבִיבוֹתֵי, דָּא יִצָּר הָרַע,
 דְּאִיהוּ סַחְרָגִיָּה דְּבֵר נָשׁ, וְאִיהוּ שְׁנֵאִיָּה בְּכֻלָּא. וְאַזְבָּחָה
 בְּאַהֲלוֹ זְבַחֵי תְרוּעָה, דָּא אוֹרִייתָא, דְּאֲתִיָּהִיבַת מִסְטָרָא
 דְּאֲשָׁא, כְּדְכְתִיב (דברים ל"ג) מִימִינוֹ אֵשׁ דַּת לְמוֹ. דְּהָא בְּגִין

אוֹרֵייתָא, יְרוּם רִישִׁיהּ, וְאַתְּבְּרוּ כָּל שְׁנֵאוֹי קְדָמוֹי.
כְּדַכְּתִיב, (תהלים יח) תִּכְרִיעַ קָמִי תַחְתִּי.

דְּבַר אַחַר וְעַתָּה יְרוּם רִאשִׁי, לְאַתְּכַלְלָא בְּאַבְהֵן, דְּהָא
דוּד מַלְכָּא, אִית לִיה לְאַתְּדַבְּקָא בְּאַבְהֵן, וּכְדִין
יְתְרוּמִם וְסָלִיק לְעֵילָא, וְאִיהוּ בְּחַד קְשׁוּרָא בְּהוּ. עַל
אוּיְבֵי סְבִיבוֹתִי, אֵלִין אֵינּוֹן דְּבַסְטֵר שְׁמָאֲלָא, כְּלָהוּ מְאָרִי
דִּינִין, דְּמַתְּכּוֹנִין לְחַבְלָא. וּכְדִין שְׁמָשָׂא אֶתְחַבֵּר בְּסִיְהָרָא,
וְהוּי כְּלָא חַד.

תָּא חֲזִי כְּתִיב, וַיּוֹסֶף הוּא הַשְּׁלִיט עַל הָאָרֶץ, דָּא שְׁמָשָׂא
דְּשְׁלִיט בְּסִיְהָרָא, וְנִהִיר לָהּ וְזֶן לָהּ. הוּא הַמְּשֻׁבֵּר
לְכָל עַם הָאָרֶץ, דְּהָא תְּהוּא נִהַר דְּנִגִיד וְנִפִיק, מִנִּיה
אַתְּנֹנוּ כְּלָהוּ, וּמַתְּמָן פְּרַחִין נִשְׁמַתִין לְכָלָא. וּבְגִין דָּא,
כְּלָהוּ סִגְדִין לְגַבִּיּה דְּהָהוּא אַתְר, דְּהָא לִית לָךְ מְלָה
בְּעֵלְמָא, דְּלָא תְּלִי בְּמִזְלָא וְאוּקְמוּהּ:

וַיִּכַּר יוֹסֵף אֶת אָחָיו וְהֵם לֹא הִפִּירוּהוּ. רַבִּי אֶלְעָזָר פֶּתַח
וְאָמַר, (תהלים מט) לָמָּה אִירָא בִּימֵי רָע עוֹן עֵקְבֵי
יִסְבְּנִי. תָּא חֲזִי, תְּלַת אֵינּוֹן דְּדַחְלִין וְלֹא יַדְעִין מִמָּה
דְּחִלִין, וְאוּקְמוּהּ. אֲבָל אִית מֵאן דְּדַחִיל, וְלֹא יַדַּע מִמָּה
אִיהוּ דְּחִיל, בְּגִין אֵינּוֹן חֲטָאִי. דְּלֹא יַדַּע דְּאֵינּוֹן חֲטָאִין,
וְלֹא אֲשַׁגַּח בְּהוּ, וְאִיהוּ דְּחִיל מִימֵי רָע.

מֵאן אֵינּוֹן יְמֵי רָע, אֵלִין אֵינּוֹן יוֹמִין דְּאֵינּוֹן אֲזַדְמִנָן

בְּהָיוּ (דף קצח ע"ב) רָע. וּמֵאֵן אֵינוֹן, (ד"א איהו) דָּא יִצְרַר הָרַע,
 דְּאִיהוּ אֶקְרִי רָע. וְאִית לִיה יוֹמִין יְדִיעֵן, דְּאֶתְיָהִיב לִיה
 רְשׁוּ בְּעֵלְמָא, לְאַסְטָאָה לְכָל אֵינוֹן דְּמִסְאֲבֵי אֶרְחֵיְיָהוּ.
 דְּמֵאֵן דְּאֶתִּי לְאַסְתָּאָבָא, מִסְאֲבֵי לִיה. וְאֵלִין אֵינוֹן אֶקְרוּן
 יְמֵי רָע, וְאֵלִין מִמֵּן עַל אֵינוֹן חוֹבִין דְּדִשִּׁין בְּהוּ בְּנֵי נִשָּׂא
 בְּעַקְבֵיְיָהוּ.

תָּא חֲזִי, כָּל אֵינוֹן דְּמִסְאֲבֵי אֶרְחֵיְיָהוּ, כַּמָּה חֲבִילֵי
 טְהִירִין אֶזְדַּמְּנֵן לְגַבֵּיְיָהוּ, וּמִסְאֲבֵי לְהוּ. בְּאַרְחָא
 דְּבַעֵי בַר נֶשׁ לְמִיתָה, בְּהָיוּ אֶרְחָא מְדַבְּרִין לִיה מִמֶּשׁ.
 אֶתִּי בַר נֶשׁ לְאַתְדַּכָּאָה, כַּמָּה אֵינוֹן דְּמִסִּיעִין לִיה.
 הָא תְּנִינוֹן, דְּכַד בַּר נֶשׁ קָם בְּצַפְרָא, בַּעֵי לְאַסְתָּאָה יְדוּי,
 מְגוּ (לעיל נג א) נְטִלָא דְמִיָּא, דְּאִיהוּ מְאָנָא לְיִטוּל מְנִיָּה
 מִיָּא. מְגוּ מֵאֵן דְּאַסְחֵי יְדוּי בְּקַדְמִיתָא, כַּמָּה דְּאוּקְמוּיָה.
 וְתָא חֲזִי, בְּגִין נְטִלָא דָּא, אוּקְיִמְנָא מְלָה.
 וְתוּ, דְּבַעֵיָּא לִיה לְבַר נֶשׁ, לְנְטִלָא יְדָא יְמִינָא
 בְּשִׁמְאָלָא. בְּגִין לְשִׁלְטָאָה יְמִינָא עַל שְׁמָאָלָא,
 וַיִּסְתַּחֲי יְמִינָא מִן שְׁמָאָלָא, וּבְגִין כֶּךָ אִיהוּ נְטִילָא. וְעַל
 דָּא, מֵאֵן דְּנְטִיל יְדוּי, יִטוּל יְמִינָא בְּשִׁמְאָלָא, לְאַשְׁלְטָא
 יְמִינָא עַל שְׁמָאָלָא. בְּגִין דְּלָא יְהִיב דּוּכְתָא לְיִצְרַר הָרַע
 לְשִׁלְטָאָה כְּלָל, וְהָא אוּקְיִמְנָא.

תָּא חֲזִי, בְּשַׁעְתָּא דְּדִינָא בִּישָׂא שְׁלְטָא, לָא אֶתְיָב יְדִיָּה

מִלְאֲבָאֲשָׁא. וּבְשַׁעֲתָא דִּימִינָא שְׁלֵטָא עַל עַמִּין עוֹבְדֵי
עֲבוּדַת כּוֹכְבִים וּמְזֻלוֹת לְתַבְרָא לֹון, חֵיס קוּדְשָׁא בְרִיךְ
הוּא עֲלֵייהוּ, וְלֹא שְׂצִי לֹון.

וּבְגִין כְּךָ, כָּל מַאן דְּאִיהוּ חֲטִי, בְּאִינוּן חֲטָאִין דְּדִשׁ בְּהוּ
בְּרַגְלוּי, לָא יַדַּע בְּהוּ, וְדַחִיל תְּדִירָא. דְּוֹד מְלֻכָּא
הָוָה אֶסְתַּמַּר תְּדִיר מִחוּבִין אֲלִין, וְכֹד הָוָה נְפִיק לְקַרְבָּא,
הָוָה מִפְּשֵׁשׁ לֹון. וְעַל דָּא לָא דַּחִיל לְאַגְחָא עֲמַהוּן
קַרְבָּא.

וְתָא חֲזִי, אַרְבַּע מְלַכִּין הִיוּ, מַאן דְּשָׂאִיל דָּא לָא שָׂאִיל
דָּא. דְּוֹד אָמַר, (תהלים י"ז) אֲרִדּוּף אוֹיְבֵי וְאֲשִׁיגֶם וְלֹא
אָשׁוּב עַד כְּלוֹתֶם. מַאי טַעְמָא, בְּגִין דְּהוּוּ אֶסְתַּמַּר מֵאֲלִין
חוּבִין, וְלֹא יְהִיב דּוּכְתָא לְשִׁנְאוּי לְשִׁלְטָאָה. וְעַל דָּא בְּעֵי
לְמַרְדֵּף אֲבַתְרֵייהוּ תְּדִיר, וְלֹא יִרְדְּפוּן אִינוּן אֲבַתְרֵיהּ
לְמַתְבַּע חוּבוּי, וַיִּפּוֹל בִּידֵייהוּ.

אַסָּא הָוָה דַּחִיל יַתִּיר, אַף עַל גַּב דְּהוּוּ מִפְּשֵׁשׁ
בְּחֲטָאוּי, וְלֹא כְדוּד מְלֻכָּא. אִיהוּ בְּעֵי לְמַרְדֵּף
אֲבַתְרֵייהוּ, וְלֹא יַגִּיחַ לֹון, וַיִּקְטוּל לֹון קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא,
וְכַךְ הָוָה. דְּכַתִּיב, (דברי הימים ב' י"ד) וַיִּרְדְּפֶם אַסָּא וְהָעָם אֲשֶׁר
עִמּוֹ וְגו', וְכַתִּיב וַיִּגְוֶף יְיָ אֶת הַכּוֹשִׁים לְפָנָי אַסָּא וּלְפָנָי
יְהוּדָה וַיִּנּוֹסוּ הַכּוֹשִׁים. (ובן) דְּוֹד מַה פְּתִיב בֵּיהּ, (שמואל א' ל')
וַיִּכֶם דְּוֹד מֵהַנְּשָׁף וְעַד הָעָרֵב לְמַחֲרָתֶם. אַבְל אַסָּא אִיהוּ
רְדִיף וְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא מַחֵי.

יְהוֹשֻׁפֶט מֶלֶךְ יִהְיֶה, אוֹף הָכִי נָמִי הָוָה שְׂאִיל. וְאָמַר,
 לֹא יִכְלֹנָא לְמַרְדָּף וְלֹא לְקַטְלָא. אֵלֹא אֲנָא
 אֲזַמֵּר, וְאֵת קָטִיל לֹון. בְּגִין דְּלֹא הָוָה מְפַשְׁשׁ כָּל כֶּף
 כְּאָסֵא. וְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא עֵבֵד לֵיה הָכִי. דְכָתִיב, (דברי
 וּבִעַת הַחֲלוּ בְרַנָּה וְתַהֲלֵה נָתַן יְיָ מְאֹרְבִים עַל בְּנֵי
 עֲמוֹן מוֹאָב וְהָר שְׁעִיר הַבָּאִים לַיהוּדָה וַיִּנְגְּפוּ.

חֲזַקִּיָּה מֶלֶךְ יִהְיֶה, אוֹף הָכִי נָמִי אָמַר. אֲנָא לֹא
 יִכְלֹנָא, לֹא לְזַמְרָא, וְלֹא לְמַרְדָּף, וְלֹא לְאַגְחָא
 קֶרְבָּא. בְּגִין דְּדַחִיל מְאֵלִין חוּבִין דְקָאֲמָרֵן. מַה כְּתִיב,
(מלכים ב יט) וַיְהִי בַלִּילָהּ הַהוּא וַיֵּצֵא מִלְּאָךְ יְיָ וַיִּךְ בַּמַּחֲנֶה
 אֲשׁוּר מֵאָה וּשְׁמוֹנִים וַחֲמִשָּׁה אֶלְף וַיִּשְׁכַּימוּ בַבֶּקֶר וְתַנָּה
 כָּלֵם פְּגָרִים מֵתִים. וְחֲזַקִּיָּה הָוָה יְתִיב בְּבֵיתֶיהָ וּשְׁכִיב
 בְּעַרְסֶיהָ, וְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא קָטִיל לֹון.

וּמַה צְדִיקִים אֵלִין הָווּ דְּחֲלִין מְאֵלִין חוּבִין, שְׂאָר בְּנֵי
 עֲלָמָא עַל אַחַת כַּמָּה וְכַמָּה. בְּגִין כֶּף אֵית לֵיה לְבָר
 נָש לְאַסְתְּמָרָא מְאֵלִין חוּבִין, וְלִפְשִׁשְׁשָׁא בְהוֹן כְּדָקָאֲמָרֵן.
 בְּגִין דְּלֹא יִשְׁלֹטוֹן עֲלוֹי אֵינוֹן יְמֵי רָע, דְּלֹא מְרַחֲמֵי
 עֲלֵיהָ.

תָּא חֲזִי, וַיִּכַּר יוֹסֵף אֶת אָחָיו. בְּשַׁעֲתָא דְנִפְלוּ בִידֵיהָ,
 אֵיהוּ רַחֲמֵי עֲלֵיהֶוּ, בְּגִין דְּאֵיהוּ שְׁלִים. וְהֵם לֹא
 הִפְרִוּהוּ, דְּאֵינוֹן שְׁמַעוֹן וְלוֹי, אֶתוּ מִסְטָרָא דְדִינָא

קְשִׁיא, וְעַל דָּא לָא רַחֲמֵי עֲלֵיהּ. דְּהָא כָּל אֵינוֹן מְאָרִיהוֹן
 דְּדִינָא קְשִׁיא, לָא מְרַחֲמֵי עֲלֵיהּוּ דְבָנֵי נְשָׂא בְּשַׁעְתָּא
 דְּנַפְלֵי בִידֵיהּוּ.

וּבְגִין כֶּךָ אִמַר דְּוֹד, (תהלים מט) לָמָּה אִירָא. יִרְאֵתִי לָא
 כְּתִיב, אֱלֹא אִירָא, (אלא) דְּאִית (נ"א דלית) לִי לְמַדְחַל
 (דף קצט ע"א) מְאִינוֹן יְמֵי רַע, כְּדַקְאֲמַרְוֹן. עוֹן עֲקֵבֵי יִסְבְּנֵי,
 מֵאֵן עֲקֵבֵי. אֵלִין אֵינוֹן בְּרֹזָא דְמַהִימְנוּתָא. דְּכְתִיב, (בראשית
 כה) וַיְדוּ אוֹחוֹזֹת בַּעֲקֵב עֲשׂוֹ, דָּא הוּא עֲקִיבָא. וְאֵינוֹן
 עֲקִיבִין דְּמִסְתַּכְּלִין בְּהוּ תְדִיר בְּהוּא חוּבָא דְדָשׁ בִּיהּ בַּר
 נָשׁ תְדִיר בַּעֲקֵבוֹי.

תָּא חֲזִי, מַה כְּתִיב, (ישעיה ה) הוּי מוֹשְׁכֵי הָעוֹן בְּחַבְלֵי
 הַשָּׂוִא וְכַעְבוֹת הָעֲגָלָה חֲטָאָה. בְּחַבְלֵי הַשָּׂוִא, דְּדָשׁ
 בִּיהּ בַּעֲקֵבָא וְלֹא חֲיִישׁ עֲלֵיהּ. וְלִבְתַּר אֲתַתְּקַף וְאֲתַעְבִּיד
 (בְּחַבְלֵי הַשָּׂוִא) כַּעְבוֹת הָעֲגָלָה, וְאֲתַתְּקַף הַהוּא חֲטָאָה. וְאִסְטִי
 לִיהּ בְּהַאי עֲלָמָא וּבַעֲלָמָא דְאַתִּי.

זְכָאִין אֵינוֹן צְדִיקָיָא, דִּידְעִין לְאַסְתְּמָרָא מְחוּבִיְהוֹן,
 וְאֵינוֹן מְפֻשְׁפְּשִׁין תְדִיר בַּעוּבְדֵיהּוּ. בְּגִין דְּלֹא
 יִשְׁתַּכַּח עֲלֵיהּוּ מְקַטְרָגָא בְּהַאי עֲלָמָא, וְלֹא יִסְטוֹן עֲלֵיהּוּ
 לְעֲלָמָא דְאַתִּי. דְּהָא אוֹרִייתָא מְתַקְנָא לְהוּ אֲרַחֲוִין
 וְשְׁבִילִין לְמִיְהוּ בְּהוּ, דְּכְתִיב, (משלי ג) דְּרַכִּיָּה דְרַכִּי נַעַם
 וְכָל נְתִיבוֹתֶיהָ שָׁלוֹם:

וַיִּזְכֹּר יוֹסֵף אֶת הַחֲלוּמוֹת אֲשֶׁר חָלַם לָהֶם וְגו'. רַבִּי
 חֲזִיָּא פִתַּח וְאָמַר, (משלי כד) בְּנִפּוּל אוֹיְבֶיךָ אַל
 תִּשְׂמַח וּבִכְשָׁלוֹ אַל יִגַּל לְבֶיךָ. תָּא חֲזִי, קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
 עֵבֶד לֵיהּ לְבַר נָשׁ, דִּיזְכִּי לִיקְרָא דִּילֵיהּ, וְלִשְׁמָשָׂא קַמֵּיהּ
 תְּדִירָא, וְלֹא שְׂתַדְלָא בְּאוּרֵייתָא יִמָּא וְלִילֵי. בְּגִין
 דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֲתַרְעֵי בֵּהּ בְּאוּרֵייתָא תְּדִיר.

וְכִיוֹן דְּבִרָא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְאָדָם, יֵהֵב קַמֵּיהּ
 אוּרֵייתָא, וְאוּלִיף לֵיהּ בֵּהּ לְמַנְדַּע אֲרַחָהָא. מְנַלְן,
 דְּכַתִּיב, (איוב כח) אִזּוּ רָאָה וַיִּסְפְּרָה הַכִּינָה וְגַם חִקְרָה.
 וְלִבְתַּר, וַיֹּאמֶר לְאָדָם הֵן יֵרָאֵת יְיָ הִיא חֲכָמָה וְסוּר מֵרַע
 בִּינָה. כִּיּוֹן דְּאִסְתַּכַּל בֵּהּ וְלֹא נָטִיר לָהּ, עֵבֶר עַל פְּקוּדָא
 דְּמֵאֲרִיָּה וְאֲתַפֵּס בְּחוּבֵיהּ.

וְכָל אֵינּוֹן דְּעֵבְרוּ עַל מְלָה חָדָא דְּאוּרֵייתָא, אֲתַפְּסוּ בֵּהּ.
 שְׁלָמָה מַלְכָּא דְּאֲתַחַכְּם עַל כָּל בְּנֵי עַלְמָא, עֵבֶר עַל
 מְלָה חָדָא דְּאוּרֵייתָא, וְגָרִים לֵיהּ לְאֲתַעְבְּרָא מְלָכוּתֵיהּ
 מִנֵּיהּ, וְלֹא תַפְלָגָא מְלָכוּתָא מִן בְּנוֹי. מֵאֵן דְּאֵעְבֵּר עַל
 אוּרֵייתָא עַל אַחַת כַּמָּה וְכַמָּה.

וַיִּוְסֵף דְּהוּה יָדַע אוּרֵייתָא, וְאַחוּי נָפְלוּ בִידֵיהּ, אַמְאִי
 גְּלָגַל עַלֵּיהּוּ כָּל גְּלָגוּלָא דָּא. וְהָא אִיהּוּ יָדַע
 אוּרֵייתָא דְּאוּלִיף לֵיהּ אַבוּי. אֶלָּא, חַס וְשָׁלוֹם דִּיּוֹסֵף
 גְּלָגַל עַלֵּיהּוּ גְּלָגוּלִין לְנַקְמָא מִנֵּיהּוּ. אֶלָּא כָּל דָּא לָא

עֶבֶד, אֵלֶּא לְאִיִּתָּאָה לְאַחוּהַּ בְּנִימָן לְגִבְיָהּ, דְּתַאוּבְתִּיָּה
הָוָה לְגִבְיָהּ. וְאִיהוּ לָא שָׁבַק לְאַחוּי לְמִנְפֹּל, דְּהָא פְּתִיב,
וַיְצוּ יוֹסֵף וַיְמַלְאוּ אֶת כְּלִיָּהֶם בַּר וְגו', וְכֹל דָּא בְּגִין דְּלֹא
יִנְפְּלוּן.

רַבִּי יְהוּדָה אָמַר, כַּד בְּרָא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְסִיְהָרָא,
הָוָה אֶסְתַּכַּל בָּהּ תְּדִיר, כְּדִכְתִּיב, (דְּבָרִים י"א) תָּמִיד עֵינַי
יְי אֶלְהֵיךָ בָּהּ, אֲשַׁגְּחוּתָא דִּילִיָּהּ בָּהּ תְּדִיר, וְכִתִּיב אַז
רָאָה, דְּהָא שְׁמַשָּׁא בְּאֲשַׁגְּחוּתָא דִּילִיָּהּ בָּהּ, אֶתְנַהִיר.
וַיִּסְפְּרָהּ, מֵאִי וַיִּסְפְּרָהּ, כְּמָה דְּאֵת אָמַר, (אִיּוֹב כ"ח) מְקוּם
סִפִּיר אֲבִנְיָהּ.

הַכִּינָהּ, דְּאִיָּהּ יִתְבָּא בְּתַקוּנָא, בְּתַרִּיסַר תְּחוּמִין,
מִתְפַּלְגָּא (שְׁמוֹת נ"ח ב) בְּשִׁבְעֵין קְסִירִין. אֶתְקִין לָהּ
בְּשִׁבְעָה סְמִכִין עֶלְאִין, לְאֶתְנַהֲרָא וְלִיתְבָּא עַל שְׁלִימוֹ.
וְגַם חֲקָרָהּ, לְאֲשַׁגְּחָא עֲלָהּ תְּדִיר, זְמַנָּא בְּתַר זְמַנָּא, דְּלֹא
פְּסִיק לְעֵלְמִין.

וְלְבַתֵּר אֶזְהַר לִיָּהּ לְבַר נָשׁ, וְאָמַר וַיֹּאמֶר לְאָדָם הֵן
יִרְאֵת יְי הִיא חֲכָמָה וְסוּר מֵרַע בִּינָהּ. דְּהָאִי
מִתְעַטְרָא עַל תְּתַאִי, לְדַחֲלָא וְלִמְנַדַּע לִיָּהּ לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ
הוּא בְּגִינָהּ. וְסוּר מֵרַע בִּינָהּ, בְּרִירוֹ מִפְּסִלוּתָא, דְּלֹא
לְמִקְרַב בְּהִדְיָהּ. וְכִדִּין אֲשַׁגְּחוּתָא (נ"א אֲשַׁפְּחוּתָא) דְּבִינָהּ,
לְמַנְדַּע וְלֹאֶסְתַּכְּלָא בִּיקְרָא דְּמִלְכָּא עֲלָאָה.

רַבִּי יוֹסִי קָם בְּלִילְיָא חַד לְאַשְׁתְּדִּלָּא בְּאוּרֵייתָא, וְהוּהּ
 תַּמָּן עֲמִיּה חַד יוֹדָאֵי, דְּאַעֲרַע בֵּיהּ בְּהֵוּא בֵּיתָא.
 פִּתַּח רַבִּי יוֹסִי וְאָמַר, (מְשַׁלִּי י) לֹא יוֹעִילוּ אוֹצְרוֹת רְשָׁע
 וְצַדִּיקָה תִּצְלִיל מִמּוֹת. לֹא יוֹעִילוּ אוֹצְרוֹת רְשָׁע, אֲלִין
 אֵינוֹן דְּלֹא מִשְׁתַּדְּלֵי בְּאוּרֵייתָא, וְאֹזְלֵי בְּתַר מְלֵי
 דְּעִלְמָא, וְלִמְכַנְשׁ אוֹצְרֵין דְּחַיּוּבָא. מַה פְּתִיב, וְאַבְד
 הָעֶשֶׂר הֵהוּא בְּעֵנִין רַע. בְּגִין דְּאֵינוֹן אוֹצְרוֹת רְשָׁע.
 וְצַדִּיקָה תִּצְלִיל מִמּוֹת, אֲלִין דְּמִשְׁתַּדְּלֵי בְּאוּרֵייתָא,
 וַיִּדְעִין אוֹרְחָהָא לְאַשְׁתְּדִּלָּא (לְאַסְתְּבִּלָּא) בָּהּ. דְּהָא
 אוּרֵייתָא עֵץ חַיִּים אֶקְרִי, וְאַתְקְרִיאת צַדִּיקָה. דְּכְתִיב,
 וְצַדִּיקָה תִּהְיֶה לְנוּ.

דְּבַר אַחַר, וְצַדִּיקָה תִּצְלִיל מִמּוֹת, דָּא צַדִּיקָה מִמֶּשׁ,
 וּבְתַרִּין גְּוֹוֵנִין אֵיהוּ, וּבְתַרִּין סְטָרִין. קָרִי בֵּיהּ
 אוּרֵייתָא, (דף קצט ע"ב) וְקָרִי בֵּיהּ צַדִּיקָה, וְכִלָּא חַד.
 אָמַר הֵהוּא יוֹדָאֵי, וְקָרִי בֵּיהּ שְׁלוֹם. אָמַר רַבִּי יוֹסִי, הָכִי
 הוּא וְדָאֵי דְּאֶקְרִי שְׁלוֹם. קָם הֵהוּא יוֹדָאֵי,
 וְאַשְׁתַּתַּף בְּהִדְיָה, פִּתַּח הֵהוּא יוֹדָאֵי וְאָמַר, (מְשַׁלִּי כח) עוֹבַד
 אֲדַמְתוּ יִשְׁבַּע לָחֶם וּמְרַדְּף רִקִּים יִשְׁבַּע רִישׁ. הָאֵי קָרָא
 קִשְׂיָא, וְכִי שְׁלֵמָה מְלָכָא דְּאֵיהוּ חֲפִים מְכַל בְּנֵי עִלְמָא,
 הֵיךְ אָמַר דְּיִשְׁתַּדֵּל בַּר נָשׁ לְמַפְלַח אַרְעָא וְלְאַשְׁתְּדִּלָּא
 אַבְתַּרִּיהּ, וַיִּשְׁבּוּק חַיִּי עִלְמָא.

אַלֶּא רְזֹא אִיהוּ. פֿתַח וְאָמַר, (בראשית ב) וַיִּקַּח יי אֱלֹהִים
 אֶת הָאָדָם וַיְנִיחֵהוּ בְּגֵן עֵדֶן לְעִבְדָּהּ וּלְשִׁמְרָהּ,
 וְאוֹקְמוּהָ בְּרֹזָא דְקָרְבַּנִּין אִיהוּ. תָּא חֲזִי, לְעִבְדָּהּ, דָּא
 מִלְכָּא עֲלָאָה. וּלְשִׁמְרָהּ, דָּא מִלְכָּא תַתָּאָה. עֲלָמָא עֲלָאָה,
 וְעֲלָמָא תַתָּאָה. לְעִבְדָּהּ (דְּדִכּוּרָא) בְּרֹזָא דְזִכּוּר, וּלְשִׁמְרָהּ
 בְּרֹזָא דְשִׁמּוּר.

וּבְגִין כֶּף, עוֹבֵד אֲדַמְתּוּ, דָּא גֵן עֵדֶן. דְּאֶצְטְרִיךְ לְמַעַבְד
 וּלְמַפְלַח, וּלְאַמְשָׁכָא לָהּ בְּרַכָּאן מְלַעֲיִלָא. וְכַד
 אַתְּבְּרַכָּא וְאַתְּמַשְׁכָּא לָהּ בְּרַכָּאן מְלַעֲיִלָא, אִיהוּ נְמִי
 אַתְּבְּרַךְ בִּהְדָּה. תָּא חֲזִי, דְכַהֲנָא דְמְבַרַךְ, מְתַבְּרַךְ. כִּמְה
 דָּאֵת אָמַר, (במדבר ו) וְאֲנִי אֲבַרְכֶם. וּבְגִין כֶּף, עוֹבֵד אֲדַמְתּוּ
 יִשְׁבַּע לָחֶם, דָּא הוּא מְזוֹנָא דְלַעֲיִלָא. וּמְרַדְּף רַקִּים, מֵאֵן
 דִּיתְדַבֵּק בְּסִטְרָא אַחֲרָא, דְּאִיהוּ מְרַדְּף רַקִּים. יִשְׁבַּע רִישׁ
 וְדָאִי. אָמַר רַבִּי יוֹסִי, זַכָּאָה אַנְתָּ, דְּזִכִּית לְהָאִי מְלָה.

תוּ פֿתַח וְאָמַר קָרָא אַבְתְּרִיָּה, (משלי כח) אִישׁ אֲמוֹנוֹת רַב
 בְּרָכוֹת, דָּא הוּא בַר נֶשׁ דְּמַהִימְנוּתָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ
 הוּא בֵּיה, כְּגוֹן רַבִּי יִיסָא סְבָא. דְּאָף עַל גַּב דְּהוּה לִיָּה
 מִיכְלָא דְהַהוּא יוֹמָא לְמִיכַל, לָא הוּה מְתַקִּין לִיָּה עַד
 דְּשָׂאִיל מְזוֹנִיָּה קָמִי מְלָכָא קְדִישָׁא. לְבַתַּר דְּצִלִּי צְלוּתִיָּה
 וְשָׂאִיל מְזוֹנִיָּה קָמִי מְלָכָא, כְּדִין הוּה מְתַקִּין. וְהוּה אָמַר
 תְּדִיר, לָא נְתַקִּין, עַד דִּינְתַנּוּן מִבֵּי מְלָכָא.

וְאֵץ לְהַעֲשִׂיר לֹא יִנָּקֶה, בְּגִין דְּלֹא בְּעָא לְאַשְׁתֵּי דְלֹא
בְּאוּרֵייתָא, דְּאִיְהִי חֵיִין דְּעֵלְמָא דִּין, וְחֵיִין דְּעֵלְמָא
דְּאִתִּי. הַשְׁתָּא דְּאִיְהִי שְׁעָתָא לְאַשְׁתֵּי דְלֹא בְּאוּרֵייתָא,
נִשְׁתַּדְּל.

פְּתַח הַהוּא גְּבָרָא בְּרָזָא דְחֵלְמָא וְאָמַר, וַיִּזְכּוֹר יוֹסֵף אֶת
הַחֲלוּמוֹת אֲשֶׁר חָלַם לָהֶם וְגו'. וַיִּזְכּוֹר יוֹסֵף אֶת
הַחֲלוּמוֹת, וְכִי יוֹסֵף אָמַי (נ"א אָמַר או) אֲדַכְּר לֹון אֵינֹון
חֲלוּמוֹת דְּחָלַם לְהוּ. וּמַה סְגִיָּא לִיָּה אֱלוּ לֹא אֲדַכְּר לְהוּ,
דְּהָא יוֹסֵף חֲפִים הוּוּ, וּכְתִיב, כָּל עֲרוּם יַעֲשֶׂה בְּדַעַת
וּכְסִיל יִפְרֹשׁ אוֹלֵת.

אָבֵל, כִּיֹּון דְּחֵמָא דְּאֵינֹון אָתוּ, וְסִגְדִי לִיָּה אֲפִין עַל
אַרְעָא. כְּדִין אֲדַכְּר מִמָּה דְּחָלַם לְהוּ, כַּד הוּוּ
עֲמַהוּן. דְּכְתִיב, וְהִנֵּה קָמָה אֶלְמָתִי וְגַם נִצְבָּה וְהִנֵּה
תְּסַבִּינָה אֶלְמוֹתֵיכֶם וְתִשְׁתַּחֲוִינָה לְאַלְמָתִי. אָמַר יוֹסֵף
בְּשְׁעָתָא דְּחֵמָא דְּכָרְעִין אַחוּי קַמִּיָּה. דְּכְתִיב, וַיָּבֹאוּ אֲחֵי
יוֹסֵף וַיִּשְׁתַּחֲוּוּ לוֹ אַפִּים אֲרָצָה, כְּדִין וַיִּזְכּוֹר יוֹסֵף אֶת
הַחֲלוּמוֹת אֲשֶׁר חָלַם. דְּהָא חֵמָא דְּהוּוּ קַיִימִי (מִתְקַיִימִי).

תוּ, וַיִּזְכּוֹר יוֹסֵף אֶת הַחֲלוּמוֹת אֲשֶׁר חָלַם, אֲדַכְּר לֹון.
בְּגִין דְּלִית נִשְׁיֹו קַמִּי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּוּ, דְּהָא
חֵלְמָא דְּאִיְהוּ טָבָא, בְּעֵי בַר נֶשׁ לְאַדְכְּרָא לִיָּה דְּלֹא
יִתְנַשִּׁי, וּכְדִין אֶתְקַיִים. דְּהָא כְּמָה דְּאֶתְנַשִּׁי קַמִּיָּה דְּבַר
נֶשׁ, הָכִי אֶתְנַשִּׁי עֲלֵיָּה.

תָּא חֲזִי, חֲלֵמָא דִּלָּא אַתְּפִשֵׁר, כְּאַגְרָתָא דִּלָּא מִתְקַרְיָא,
 וְתָא חֲזִי, בְּגִין דִּלָּא אֲדַכֵּר, כְּמָאן דִּלָּא יַדַּע לֵיהּ.
 וְעַל דָּא, מָאן דְּאַתְנָשִׁי מִנֵּיהּ חֲלֵמָא וְלָא יַדַּע לֵיהּ, לָא
 קִיַּימָא עֲלֵיהּ לְאַתְקִיַּימָא. וּבְגִין דָּא יוֹסֵף הָוֵה דְּכִיר
 חֲלֵמִיהּ, בְּגִין לְאַתְקִיַּימָא. בְּגִין דִּלָּא יִתְנָשִׁי חֲלֵמָא מִנֵּיהּ
 לְעֵלַם, וְהָוֵה מִחֻפָּה לֵיהּ תְּדִיר. וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם מְרַגְלִים
 אַתֶּם, אִיהוּ דְּכִיר חֲלֵמָא. אָבֵל מְלָה לָא אָמַר לוֹן, אֶלָּא
 מְרַגְלִים אַתֶּם.

פֿתַח רַבִּי יוֹסֵי וַאֲמַר, (קהלת ה) כִּי בָא הַחֲלוֹם בְּרוּב עֲנִין
 וְקוֹל כְּסִיל בְּרוּב דְּבָרִים. כִּי בָא הַחֲלוֹם בְּרוּב עֲנִין,
 הָא אוֹקְמוּהָ. דְּכַמָּה אֵינּוֹן סְמִיכִין בְּחֲלֵמָא, וּמִמָּנָן דְּרַגִּין
 עַל דְּרַגִּין. עַד דְּחֲלָמִין מְנַהוֹן קְשׁוּט כְּלָהוּ, וּמְנַהוֹן דְּאִית
 בְּהוֹן קְשׁוּט וּכְדִיבּוּ. אָבֵל לְאֵינּוֹן זְכָאֵי קְשׁוּט, לָא אַתְּגְלִי
 לוֹן מְלִין כְּדִיבֵן כְּלוּם, אֶלָּא כְּלָהוּ קְשׁוּט.

תָּא חֲזִי, דְּנִיַּאל מַה כְּתִיב בֵּיהּ, (דניאל ב) אַדִּין לְדְנִיַּאל
 בְּחֻזָּא דִּי לֵילִיָּא (דף ר ע"א) רֻזָּא גַּלִּי. וּכְתִיב, (דניאל ז)
 דְּנִיַּאל חֲלָם חֻזָּה וְחֻזִּי רַאשָׁה עַל מְשַׁכְּבֵיהּ בְּאַדִּין חֲלֵמָא
 כְּתַב. וְאִי אִית בֵּיהּ מְלִין כְּדִיבֵן, אַמַּאי אִיכְתִּיב בֵּין
 כְּתוּבִים. אֶלָּא אֵינּוֹן זְכָאֵי קְשׁוּט, בְּשַׁעְתָּא דְּנִשְׁמַתְהוֹן
 סְלָקִין. לָא מִתְחַבְּרֵן בְּהוּ, אֶלָּא מְלִין קְדִישִׁין. דְּאוּדְעִין
 לֵיהּ מְלִי דְּקְשׁוּט, מְלִין קִיַּימָן דִּלָּא מְשַׁקְרֵן לְעֵלְמִין.

וַאִי תִימָא, הָא תַנּוּן דְדוּד מְלָכָא לָא חָמָא חֶלְמָא טָבָא.
הָא אֲשַׁתְּמַע דְהוּה חָמִי דוּד מְלִין דְלָא קְשׁוּט. אֶלָּא
וּדְאִי, כָּל יוֹמוֹי הוּה מְשַׁתְּדֵל לְאוּשְׁדָא דְמִין, וְאַגַּח
קְרַבִּין, וְכָל חֶלְמוֹי לָא הוּוּ אֶלָּא חֶלְמִין בִּישׁוּן. חוּרְבָא
וְשׁוּמְמוּתָא וְדָמָא וְאוּשִׁידוּ דְדְמִין, וְלָא חֶלְמָא דְשָׁלָם.
וַאִי תִימָא, לְבַר נָשׁ טַב אַחֲזִיאוּ לִיה חֶלְמָא בִישָׂא, הַכִּי
הוּא וּדְאִי. כָּל אֵינּוֹן בִּישׁוּן דְזַמְיִנִין לְאַתְדַּבְקָא עַל
אֵינּוֹן דְעֵבְרִי עַל פְּתַגְמֵי דְאוּרִייתָא, וְאֵינּוֹן עוֹנְשִׁין
דְזַמְיִנִין לְאַתְעַנְשָׂא בְהַהוּא עֲלֵמָא, כְּלָהוּ חָמִי. בְּגִין דְכָל
שְׁעָתָא יְהֵא דְחִילוּ דְמָרִיָּה עֲלֵיהּ, וְהָא אַתְעָרוּ. דְכַתִּיב,
וְהֵאֱלֹהִים עָשָׂה שְׁפִירָאוּ מִלְפָּנָיו, זֶה חִלּוֹם רָע. וְעַל
דָּא, לְהַהוּא זַכָּאָה, אַחֲזִיּוּ לִיה חֶלְמָא בִישָׂא, כְּמָה
דְאַתְמַר.

תָּא חֲזִי, דְהָא תַנּוּנִין, דְהַהוּא בַר נָשׁ דְחָמִי חֶלְמָא, בְּעִי
לִיה לְמַפְתַּח פּוּמִיָּה בֵּיה קָמִי בְנֵי נְשָׂא דְרַחְמֵי לִיה.
בְּגִין דִּיסְתַּלַּק רְעוּתָא דְלַהוֹן לְגַבִּיָּה לְטַב, וַיִּפְתַּחוּן
פּוּמִיָּהוּ לְטַב, וַיִּשְׁתַּכַּח רְעוּתָא וּמְלָה כְּלָא לְטַב. רְעוּתָא
דְאִיָּה מַחְשָׁבָה, שְׁרוּתָא דְכְּלָא, וּמְלָה דְאִיָּה סִיּוּמָא
דְכְּלָא. וְעַל דָּא אֲשַׁתַּכַּח דְהָא שְׁלִימוּ אִיהוּ בְרוּזָא עֲלָאָה.
וּבְגִין כֶּךָ אַתְקִיִּים כְּלָא, וּבְעֵינִין רַחֲמִין דְבַר נָשׁ (ב"א רחמימן
עליה דבר נש בגין) לְאַתְקִימָא בְהַהוּא פְּשָׂרָא טָבָא,

וְכֹלֵא אִיהוּ כְּדָקָא יְאוּת. וּבְגִין כֶּף קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
 אוֹדַע לֵיהּ לְבַר נֶשׁ, כָּל חַד וְחַד, בְּהֵוּא דְרָגָא דִּילֵיהּ,
 כְּמָה דְאִיהוּ. וּבְהֵוּא גְוּוּנָא דְכָל חַד וְחַד, אָמַר דִּיהָא
 חֲלָמָא. אָמַר הֵהוּא יוֹדָאי, וַדָּאי דְחֲלָמָא לָאו אִיהוּ אֵלָא
 לְבַר נֶשׁ זַכָּאָה, דְאִיהוּ חֲמָא חֲלָמָא כְּדָקָא חֲזִי.

וְתָא חֲזִי, דְכַד בַּר נֶשׁ נָאִים עַל עַרְסִיָּה, נִשְׁמַתִּיה נִפְקָא
 וְשִׁטָּא בְּעֵלְמָא לְעֵילָא, וְעָאֵלֵת בְּאַתְרָא דְעָאֵלֵת.
 וְכַמָּה חֲבִילֵי טְהִירִין, קִיִּימִין וְאוֹזְלִין בְּעֵלְמָא, וּפְגָעִין בָּהּ
 בְּהֵיָא נִשְׁמַתָּא. אִי זַכָּאָה הִיא, סִלְקָא לְעֵילָא וְחֲמַאת מַה
 דְחֲמַאת. וְאִי לָאו, אֵתְאֲחַדַּת בְּהֵוּא סְטָרָא, וּמוֹדִיעִין לָהּ
 מְלִין כְּדִיבֹן, אוּ מְלִין דְזַמִּינִין לְמִיתִי לְזַמֵּן קָרִיב. וְכַד
 אֵתְעַר הֵהִיא נִשְׁמַתָּא דְבֵיהּ, אִיהִי מוֹדַעָא לֵיהּ מַה
 דְחֲמַאת.

וְעַל דָּא, לְבַר נֶשׁ דְלָאו אִיהוּ זַכָּאָה, מוֹדִיעִין לֵיהּ
 חֲלָמָא טָבָא דְלָאו אִיהוּ קְשׁוּט. כֹּלָא בְּגִין לְאַסְטָאָה
 לֵיהּ מֵהֵוּא אֲרַח קְשׁוּט. כִּיּוֹן דְאִיהוּ אֲסִטִי אוֹרְחִיָּה מֵאֲרַח
 קְשׁוּט, מְסַאֲבִין לֵיהּ. דְכָל מָאן דְאֵתִי לְאַתְדַּפָּאָה,
 מְדַכְּאִין לֵיהּ. וּמָאן דְאֵתִי לְאַסְתָּאֲבָא, מְסַאֲבִין לֵיהּ. הָא
 וַדָּאי אֵתְמַר הַכִּי.

יְתַבּוּ עַד דְסִלְיָק צַפְרָא, אָמַר רַבִּי יוֹסִי, וַדָּאי לָא זָכַר
 שְׁמִיָּה דִּיוֹסֶף בְּאִינוּן דְגָלִים. דְכַתִּיב, (במדבר ב) דְגָל

מַחֲנֵה אַפְרַיִם, וְלֹא כְּתִיב דְּגַל מַחֲנֵה יוֹסֵף. בְּגִין דְּאַתְגָּאֵי
עַל אַחוּי, וְהָא אַתְמַר.

אָמַר הֵהוּא יוֹדָאֵי, וְדָאֵי שְׁמַעְנָא דִּיּוֹסֵף אִיהוּ בְּעֵלְמָא
דְּדְכוּרָא, וְכִלְהוּ שְׁבֻטִין בְּעֵלְמָא דְנוֹקְבָא אֵינוּן.
וְעַל דָּא לָא אַתְכְּלִיל יוֹסֵף עֲמַהוּן, בְּגִין דְּאִיהוּ בְּעֵלְמָא
דְּדְכוּרָא עֲמַהוּן (ב"א ל"ג עמ'הוּן).

מַה כְּתִיב, כָּלְנוּ בְּנֵי אִישׁ אֶחָד נַחְנוּ. נַחְנוּ, אַנְחָנוּ מִבְּעֵי
לֵיהּ. אַמַּאי חֶסֶר א'. אֶלָּא, בְּגִין דְּרוּזָא דְּבְרִית לָא
אַשְׁתַּכַּח עֲמַהוּן, אַסְתַּלַּק מִתַּמָּן א'. דְּהָא א' דְּכוּרָא אִיהוּ.
וְעַל דָּא ב' אִיהִי נוֹקְבָא, א' דְּכוּרָא. וּבְגִין דָּא אַסְתַּלַּק
א' מִתַּמָּן, וְאַשְׁתַּאֲרוּ אֵינוּן נוֹקְבֵי לְגַבֵּי שְׁכִינְתָא.

וּלְבַתַּר אָמְרוּ, כְּנִים אַנְחָנוּ, אַתּוּסֵף א'. אָמְרוּ וְלֹא יִדְעִי
מַה קָאֲמְרוּ. בְּגִין דִּיּוֹסֵף אַשְׁתַּכַּח תַּמָּן, וְאַשְׁלִימוּ
מְלָה, וְאַמְרוּ אַנְחָנוּ. מְנַלְן, דְּכְתִיב וַיֹּאמְרוּ שְׁנַיִם עָשָׂר
עֲבָדֶיךָ אַחִים אַנְחָנוּ, וַיּוֹסֵף אִיהוּ בְּחוּשְׁבָנָא, כַּד עָאֵל
בְּחוּשְׁבָנָא, אָמְרוּ אַנְחָנוּ. וְכַד לָא עָאֵל בְּחוּשְׁבָנָא, אָמְרוּ
נַחְנוּ.

אָמַר רַבִּי יוֹסֵי, כָּל הַנִּי מְלִין דְּקַאֲמָרֵן הַכָּא, קוּדְשָׁא
בְּרִיךְ הוּא אַתְרַעֵי בְּהוּ, דְּהָא שְׁכִינְתָא (דד ר ע"ב) לָא
אַעֲדִי מֵהַכָּא. כְּדְכְתִיב, (מלאכי ג) אִזְ נִדְבְּרוּ יִרְאִי יִי אִישׁ אֶל
רַעְהוּ וַיִּקְשָׁב יִי וַיִּשְׁמַע וַיִּכְתַּב סֵפֶר זְכוּרֹן לְפָנָיו לְיִרְאִי יִי
וְלְחוּשְׁבֵי שְׁמוֹ:

וַיֵּאסֹף אוֹתָם אֶל מִשְׁמֵר שְׁלֹשֶׁת יָמִים. אָמַר רַבִּי
 אֶלְעָזָר, הָנִי תִּלְתַּת יוֹמֵינ אֲמַאי. אֶלֶּא הָנִי תִּלְתַּת
 יוֹמֵינ, לְקַבִּיל תִּלְתַּת יוֹמֵינ דְּשֻׁכָּם. דְּכָתִיב, (בראשית לד) וַיְהִי
 בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי בְּהִיוֹתָם כּוֹאֲבִים.

תָּא חַזִּי, מַה פְּתִיב בֵּיה, וַיֵּאמֶר אֲלֵיהֶם יוֹסֵף בַּיּוֹם
 הַשְּׁלִישִׁי זֹאת עֲשׂוּ וַחֲיוּ. לְאַחֲזָאָה דְּלֹא עָבַד אִיהוּ,
 כְּמַה דְּאִינוּן עָבְדוּ בְּשֻׁכָּם. דְּגִרְמוּ לְאַנְשֵׁי שֻׁכָּם לְקַבִּלָּא
 עַלֵּייהוּ הָאִי זֹאת, רְזָא דְּבְרִית. וְלִבְתַּר דְּעָבְדוּ קִיּוּמָא דָּא,
 קְטִילוּ לֹוֹן, וְלֹא אֲשַׁתָּאֵר מִנְהוֹן חַד. וְאִיהוּ מַה פְּתִיב,
 זֹאת עֲשׂוּ וַחֲיוּ. מַאי טַעְמָא, בְּגִין דְּאֵת הָאֱלֹהִים אֲנִי יֵרָא,
 נְטִיר קִיּוּמָא. וְכֹל גְּלָגוּלָא דָּא לָא הוּא אֶלֶּא בְּגִינֵיה
 דְּבַנְיָמִין:

וַיֵּאמְרוּ אִישׁ אֶל אַחִיו אֲבָל אֲשֻׁמִּים אֲנַחְנוּ עַל אַחֲנוּ
 וְגו'. וַיֵּאמְרוּ אִישׁ אֶל אַחִיו, דָּא שְׁמַעוֹן וְלוֹי,
 כְּמַה דְּהוּא בְּקַדְמִיתָא. דְּכָתִיב, (בראשית לו) וַיֵּאמְרוּ אִישׁ אֶל
 אַחֲיו הִנֵּה בַעַל הַחֲלוּמוֹת הִלְזָה בָּא. מַה לְהֵלֵן שְׁמַעוֹן
 וְלוֹי, אוּף הֵכָא שְׁמַעוֹן וְלוֹי.

תָּא חַזִּי, מַאן אִישׁ וּמַאן אַחֲיו. אֶלֶּא אִישׁ, דָּא שְׁמַעוֹן,
 כְּתִיב הֵכָא אִישׁ, וְכָתִיב הֵתָם (במדבר כה) וְהִנֵּה אִישׁ
 מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל בָּא. מַה לְהֵלֵן מִשְׁמַעוֹן, אוּף הֵכָא נְמִי
 שְׁמַעוֹן. וּבְגִין דְּאֵהְדַר בְּתִשׁוּבָה, בְּכָה וְאַתְנַחֵם עַל דָּא.

וְאָמַר לְלוֹי, אֲבָל אֲשָׁמִים אֲנַחְנוּ. עַל דָּא אַתְּבְּנֵי מִזְלִיָּה
שׁוּר, כְּגִוּוֹנָא דְּמִזְלִיָּה דְּיוֹסֶף שׁוּר. דְּכְתִיב, (דברים לג) בְּכוֹר
שׁוּרוֹ הָדָר לוֹ, וּמִזְלִיָּה דְּשִׁמְעוֹן שׁוּר אִיהוּ.

וְעַל דָּא, וַיִּקַּח מֵאֲתָם אֶת שִׁמְעוֹן, בְּגִין דְּלֹא יִקְטָרַג
בְּהַדְּיָה דְּלוֹי. בְּגִין דְּשִׁמְעוֹן וְלוֹי, כַּד מִתְחַבְּרִין
תְּרוּיָהוּ יְכָלִי לְקַטְרָגָא: וַיֶּאֱסֹר אוֹתוֹ לְעֵינֵיהֶם, הָא
אוּקְמוּהָ, לְעֵינֵיהֶם אֶסְרוּ. וּלְבַתֵּר דְּנִפְקוּ הוּוּה מֵאֲכִיל לִיָּה,
וּמִשְׁקֵי לִיָּה.

וְאִי תִימָא דְּרַעוּתָא דְּיוֹסֶף אִיהוּ, בְּגִין דְּכְתִיב, (משלי כד)
אִם רָעַב שׁוֹנֵאֲךָ הֶאֱכִילְהוּ לֶחֶם וְאִם צָמָא הִשְׁקָהוּ
מַיִם. אִי הָכִי, יוֹסֶף דְּאִיהוּ זַכָּאָה, הִיכִי עָבִיד הָכִי. דְּהָא
כְּתִיב, (משלי כד) כִּי גָחַלִים אַתָּה חוֹתֶה עַל רֵאשׁוֹ וַיִּי יִשְׁלַם
לָךְ.

אֶלְא, חַס וְשָׁלוֹם דְּיוֹסֶף לְהָכִי הוּא דְּחִיִּישׁ. אֶלְא כְּבָר
נָשׁ לְאַחׁוּי, הָכִי נָמִי הוּוּה עָבִיד. אַתְּנַהִיג עֲמִיָּה
בְּאַחׁוּהָ, וְלֹא בְּגִוּוֹנָא אַחֲרָא. וְלֹא עֲמִיָּה בְּלַחׁוּדׁוּי, אֶלְא
עִם כָּל אַחׁוּי. כְּמָה דְּכְתִיב, וַיֵּצֵא יוֹסֶף וַיִּמְלֹאוּ אֶת כְּלֵיהֶם
בָּר וּלְהָשִׁיב כֶּסֶפֵיהֶם אִישׁ אֶל שִׁקּוֹ וְלָתֵת לָהֶם צֹדֶה לְדַרְךָ
וַיַּעַשׂ לָהֶם כֵּן, בְּגִין לְאַנְהָגָא עֲמַהוֹן בְּאַחׁוּהָ.

רַבִּי יוֹסִי פִתַּח וְאָמַר, (נחום א) אִם שְׁלָמִים וְכֵן רַבִּים וְכֵן
נִגְזָו וְעָבַר וְעֲנִיתִךָ לֹא אֶעֱנֶךָ עוֹד, הָאִי קָרָא

אִוְקָמוּהָ. דְּכַד עֲמָא פְּלָהוּ אִית בְּהוּ שְׁלָם, וְלֹא אִית בְּהוּ
מֵאִרִי דְּבָבוּ. קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא חַיִּים עֲלֵייהוּ, וְדִינָא לָא
שְׁלֵטָא בְּהוּ. וְאַף עַל גַּב דְּכֻלְּהוּ פְּלַחֵי לְפוּכְבִּים וּמְזֻלוֹת,
וְאִינוּן בְּשָׁלָם, דִּינָא לָא שְׁלֵיט עֲלֵייהוּ, וְאִוְקָמוּהָ.
דְּכַתִּיב, (הושע ד) חֲבוּר עֲצָבִים אֶפְרַיִם הֵנַח לוֹ.

וְכֵן נִגְזוּ וְעָבַר, מֵאִי וְכֵן נִגְזוּ, וְנִגְזוּ מִבְּעֵי לֵיהּ. אֶלֹא,
דָּא הוּא רִישָׁא דְּקָרָא דְּאִיהוּ שְׁלָם, אוּף הָכָא שְׁלָם.
וּמֵאִי אִיהוּ, דָּא צְדָקָה. בְּגִין דְּצְדָקָה דָּא הוּא שְׁלוּם,
וּמֵאִן דְּאֶסְגִּי בְּצְדָקָה, אֶסְגִּי שְׁלָם לְעִילָא, וְאֶסְגִּי שְׁלָם
לְתַתָּא. וּבְגִין כֶּךָ וְכֵן נִגְזוּ וְעָבַר, דְּגִזּוּי מְמוֹנְהוּן בְּצְדָקָה.
וְעָבַר, וְעָבְרוּ מִבְּעֵי לֵיהּ, מֵאִי וְעָבַר. אֶלֹא דָּא הוּא דִּינָא
דְּרוּגְזָא, כְּמָה דָּאֵת אָמַר, (ישעיה כו) עַד יַעֲבֹר זַעַם, עָבַר
דִּינָא מִעֲלֵייהוּ.

דְּבַר אַחַר, כֹּה אָמַר יי אִם שְׁלָמִים, אֵלִין יִשְׂרָאֵל.
דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא יְהִי לֹון בְּרִית קַיִמָא לְנִטְרָא
לֵיהּ תְּדִיר, וּלְמַתְוֵי בֵּיהּ בַּר נֶשׁ שְׁלִים בְּכָל סְטָרִין לְעִילָא
וְתַתָּא. וְאִי לָא נִטִּיר לֵיהּ בַּר נֶשׁ תְּדִיר, הָא אִיהוּ פְּגִים,
פְּגוּם בְּכֻלָּא. מְנַלְן, דְּכַתִּיב, (בראשית יז) הִתְהַלַּךְ לְפָנַי וְהָיָה
תָּמִים. מֵאִי תָּמִים, שְׁלִים. דְּעַד לָא אֶתְקַיִים בֵּיהּ בְּרִית,
אִיהוּ פְּגִים.

וּבְגִין כֶּךָ, אִם שְׁלָמִים וְכֵן רַבִּים. אִם שְׁלָמִים דְּנִטְרֵי

פְּקוּדָא דָא, לְמַהוּי שְׁלִימִין, דְּלֹא יְהוֹן פְּגִימִין, וְכֹן רַבִּים,
 יִפְשׁוּן (דף ר"א ע"א) וַיִּסְגּוּן בֵּיתָה. בְּגִין דְּנִשְׁמַתִּין לָא נִפְקִי
 לְעֵלְמָא, אִלָּא בְּהַאי בְּרִיתָה. וְכֹן נִגְזוּ, הַאי אִם שְׁלִמִים
 דְּנִטְרִי לִיה תְּדִיר, נִגְזוּ מֵאֵן דְּאִתְגְּזֹר וְקִבֵּל עֲלֵיהָ קִיִּמָּא
 דָּא. וְעָבַר, מֵאִי וְעָבַר. הֵהוּא זִוְהֵמָא דְּעָרְלָה, דְּהוּה בֵּיתָה
 בְּקַדְמִיתָא.

דְּבַר אַחַר, כַּה אָמַר יי אִם שְׁלִמִים וְכֹן רַבִּים, אֵלִין בְּנֵי
 יַעֲקֹב. דְּהָא כָּל זְמַנָּא דְּהוּוּ לְגַבִּיָּה דִּיּוֹסָף, אֵינּוּן
 שְׁלִמִים, דְּקִיִּמִי בְּהִדִּיה דְּבְרִיתָה. וְכֹן נִגְזוּ, דְּאִזְלוּ וְשָׁבְקוּ
 לִיה לִיּוֹסֵף וְלְשִׁמְעוֹן. וְעָבַר, כְּדִין דִּינָא שְׂרִיא בְּגִינֵיהּ
 (נ"א שְׁכִינְתָא שְׂרִיא בִּינֵיהוּ), כְּמָה דָּאֵת אָמַר, (שְׁמוֹת י"ב) וְעָבַר יי
 לְנִגּוּף אֶת מִצְרַיִם.

תָּא חֲזִי, אֵית דִּינָא קְשִׁיא, וְאֵית דִּינָא רַפִּיא. דִּינָא
 קְשִׁיא תְּקִיף, דִּינָא רַפִּיא חֲלָשׁ, וְכַד יִנְקָא הַאי
 דִּינָא רַפִּיא, מְדִינָא קְשִׁיא, כְּדִין אִתְתַּקַּף, וְאִיהוּ תְּקִיף.
 בְּשַׁעֲתָא דְּאִתְעַבִּיד דִּינָא עַל יִשְׂרָאֵל, אִתְעַבִּיד בְּהַאי
 דִּינָא רַפִּיא, וְלֹא אִתְתַּקַּף בְּהוּוּא דִּינָא קְשִׁיא.
 וְכַד דִּינָא אִתְעַבִּיד עֲלֵיהּוּ דְּעַמִּין עוּבְדֵי עֲבוּדַת כּוֹכְבִים
 וּמְזֻלּוֹת, אִתְתַּקַּף הַאי דִּינָא רַפִּיא, בְּדִינָא קְשִׁיא
 דְּלַעִילָא, בְּגִין לְאִתְתַּקַּפָּא. הֵדָּא הוּא דְּכַתִּיב, וְעָבַר יי
 לְנִגּוּף אֶת מִצְרַיִם. וְעָבַר, דְּאִתְמַלִּי עֲבָרָה וְזַעְמָא,